

انوار الہی

شرح زیارت جامعہ کبیرہ

امام شناسی کامل، ورود بہ عالم غیب، مشاہدہ جمال نوارانی امامان،
پیام و راز ہستی، عرفان کامل، یافتن، رمز عشق و محبت بہ خدا،
آگاہی از ملکوت، درمان بیماری های روحی و روانی و...

سید حمید فتاحی

پدید آورنده	: فتاحی، حمید، ۱۳۳۵
عنوان	: انوار الہی (شرح زیارت جامعہ کبیرہ)
تکرار نام پدید آور	: سید حمید فتاحی
مشخصات نشر	: قم، میرفتاح، ۱۳۹۰
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۸۴۸۹-۳۹-۲
مشخصات ظاہری	: ۶۲۴ ص
بہاء	: ۱۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: زیرنویس
موضوع	: زیارتنامہ جامعہ کبیرہ - نقد و تفسیر
موضوع	: زیارتنامہ ہا
ردہ بندی کنگرہ	: الف ۲ ف ۲۰۴۲۲ / Bp۲۷۱
ردہ بندی دیویی	: ۲۹۷/۷۷۷
شمارہ کتابشناسی ملی	: ۱۹۵۴۸۵۲

نام کتاب:	 انوار الہی (شرح زیارت جامعہ کبیرہ)
مؤلف:	 سید حمید فتاحی
انتشارات:	 میرفتاح
تایپ و صفحہ آرائی:	 سید قاسم فتاحی
تیراژ:	 ۲۰۰۰ جلد
نوبت چاپ:	 اول، تابستان ۱۳۹۰
چاپخانہ:	 اعتماد
قطع:	 وزیری ۶۲۴ صفحہ
قیمت:	 ۱۰۰۰۰ تومان
شابک:	 ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۸۴۸۹ - ۳۹ - ۲

کلیہی حقوق برای نویسنده محفوظ است.
مرکز پخش: ۹۱۴۱۶۱۱۲۷.

فهرست مطالب

۱۱	 مقدمه
۱۹	 سلام اول
۲۰	 ویژگی‌های امامان معصوم علیهم‌السلام
۲۱	 برنامه‌های خانه نبوت و رسالت
۳۳	 شما امامان معصوم مرکز و معدن رحمت خدا هستید
۴۰	 شما امامان گنجینه‌های علم خدا هستید
۴۶	 شما امامان حلم و بردباری پایه نهایتش رساندید
۵۰	 پایه گذاران کرم و بزرگواری هستید
۵۳	 امامان معصوم علیهم‌السلام یا بنیانگذاران کرم و بزرگواری
۵۴	 راهبران امت‌ها و سرپرستان نعمت‌ها
۵۹	 ریشه نیکان و پایه‌های خوبان
۶۳	 شرائط سیاستمداران الهی
۶۶	 درهای ایمان و امینان رحمان
۷۷	 سلام دوم
۷۷	 دومین ویژگی‌های امامان معصوم علیهم‌السلام
۷۸	 پیشوایان هدایت
۷۹	 شروط چهارگانه در شناخت امامان هدایت
۸۰	 نشانه‌های هدایت
۸۱	 چراغ‌های روشن کننده تاریکی‌ها
۸۳	 نشانه‌های تاریکی قلب

۹۶	وارثان پیامبران
۱۰۶	حجت‌های خدا بر اهل دنیا و آخرت
۱۰۹	سلام سوم
۱۰۹	ویژگی‌های امامان علیهم‌السلام
۱۰۹	گشاینده‌گان راه شناخت خدا
۱۱۳	ویژگی‌های معلمان توحید
۱۱۶	مسکن‌های برکات خدا
۱۱۷	گنجینه‌های حکمت و دانش خدا
۱۲۲	نگهدارندگان اسرار خدا
۱۲۷	حاملان کتاب خدا
۱۳۳	شما اوصیاء و فرزندان رسول خدا ﷺ هستید
۱۳۶	گوشه‌هایی از اسرار ولایت
۱۴۱	سلام چهارم
۱۴۱	ویژگی‌های امامان علیهم‌السلام
۱۴۲	دعوت کنندگان به سوی خدا
۱۵۱	ثابت قدمان در فرمان خدا
۱۵۴	به اتمام رسیدگان در محبت خدا
۱۶۱	خالص شدگان در توحید خدا
۱۷۸	سلام پنجم
۱۸۳	سروران زمامدار و دفاع کنندگان
۱۹۰	فرمانداران یا صاحبان امر می‌باشید
۱۹۴	و باقی نگهداشته‌ی خدا و برگزیده او هستید

۱۹۹	 حزب خدا و گنجینه علم او می‌باشید.
۲۰۰	 اساسنامه حزب خدا.
۲۰۴	 حجت خدا و صراط او هستید.
۲۲۵	 شهادت به مقام نبوت و رسالت.
۲۲۹	 شهادت به مقام امامت و ولایت.
۲۳۳	 شما امامان از ناحیه خداوند هدایت شدگانید.
۲۳۵	 شما امامان در عاصمیت کامل الهی واقع هستید.
۲۳۹	 تعریف مقام عصمت.
۲۳۹	 هشام شاگرد نمونه امام صادق علیه السلام ، عصمت را تفسیر میکند.
۲۴۰	 شما امامان از ناحیه خدا مورد تکریم واقع شده‌گانید.
۲۴۴	 شما حریم‌های الهی را به طور کامل نگهدارنده‌اید.
۲۴۴	 آثار و برکات تقوا در قرآن.
۲۴۵	 متقون در قرآن.
۲۵۰	 شما امامان برگزیدگان خدائید.
۲۵۳	 عرفان و بندگی.
۲۵۵	 امامان، قیام کنندگان به فرمان خداوند.
۲۵۶	 شما به اراده‌ی خدا عمل می‌کنید.
۲۵۹	 شما به کرامت الهی رستگارانید.
۲۶۳	 مقام اصطفاء و ارتضاء.
۲۶۳	 خداوند با علم خود شما را برگزید.
۲۶۶	 شما را برای آگاهی از غیب خویش پسندید.
۲۶۹	 شما را محرم راز خود ساخت.

۲۷۳	 شما را با قدرت خویش برگزید
۲۷۵	 شما را با هدایت خویش عزت بخشید
۲۷۷	 عوامل عزّت
۲۷۸	 خداوند شما را به برهان خود و نشان دادن نورش برگزید
۲۸۰	 شما را با روح خود تقویت نمود
۲۸۸	 انصار دین خدا چه شرائطی لازم دارد؟
۳۰۳	 مقام عصمت
۳۰۷	 رابطه امامان علیهم السلام با خدای متعال
۳۱۷	 مسئولیت امامان در سیر الی الله
۳۲۹	 مسئولیت امامان در پیاده کردن وظائف
۳۴۱	 داوری و قضاوت
۳۵۳	 نشانه‌های حقانیت امامان علیهم السلام
۳۶۵	 امامان معصوم علیهم السلام معیار کامل خدا هستند
۳۷۵	 امامان اسرار هستی می‌باشند
۳۸۰	 آثار رحمت الهی در زندگی
۳۹۳	 راز تولی و تبری
۳۹۵	 آثار تولی در حیات انسان
۳۹۷	 آثار دردناک دشمنی و انکار و جدایی از امام زمان علیه السلام
۳۹۹	 تولی رمز رستگاری و موفقیت
۴۰۹	 شهادت به اسرار آل محمد صلی الله علیه و آله
۴۱۹	 خاصیت ولایت در حیات انسان
۴۲۰	 بادا ش صلاوات

۴۲۹.....	خداوند مقامات امامان را تعریف می‌کند.....
۴۴۱.....	تفسیر تولی و تبری.....
۴۵۹.....	عالم رجعت یا به سرکار آمدن امامان علیهم‌السلام
۴۷۱.....	شیوه اثبات ایمان به ولایت و امامت.....
۴۸۳.....	تبری را با کدام معیار به جا آوریم.....
۴۹۳.....	شناخت شیاطین و پیروانشان.....
۵۰۱.....	در پرتو ولایت چگونه ساخته شویم؟.....
۵۱۱.....	خدا را بدون امامت نمی‌توان یافت.....
۵۱۹.....	نقش امامان در حیات و سعادت بشر.....
۵۴۴.....	تعریف تقوا.....
۵۴۹.....	ائمه اطهار علیهم‌السلام بنیانگذاران صدق و صفا هستند.....
۵۵۵.....	نقش تولی و تبری در ساختار جامعه.....
۵۶۳.....	قرآن از ویژگی‌های امامان علیهم‌السلام سخن می‌گوید.....
۵۷۰.....	مودت واجب چیست؟.....
۵۸۱.....	شیوه‌ی دعا، درمیان حقیقت و واقعیت.....
۵۹۴.....	شناخت امام در مقام سوگند به خدا.....
۵۹۷.....	چه کسانی به مقام امامان و حق آنان عارف هستند؟.....
۶۰۸.....	عارفان و خصوصیاتشان.....
۶۱۴.....	اصول دین در ترکیب صلوات.....
۶۱۷.....	متن زیارت جامعه کبیره.....

مقدمه

در مقام دقت از وجود انسان، مشخص می‌شود که وی یک موجود بسیار پیچیده و حساسی است چون در آفرینش او، حقایقی شرکت نموده‌اند که هر کدام از یک عالم ویژه‌ای خبر می‌دهند این موجود مرکب با دمیدن روح مخصوص الهی، بسیار پیچیده‌تر شده است و هر مقدار در موردش مطالعه می‌شود مسئله عمیق‌تر می‌گردد. بر طبق آیات قرآن، مسئولیت‌های خاصی به وی داده شده است:

۱- حامل امانت الهی ۲- مدیریت سالم هر آنچه در زمین است، زیرا همه را خداوند برای او آفریده است ۳- برای جانشینی و نمایندگی خدا در روی زمین نامزد شده است که در صورت احراز صلاحیت و شایستگی می‌تواند به این مقام صعود کند.

انسانی که با این ویژگی‌ها و برای این مسئولیت‌های کلیدی آفریده شده استعداد همه کمالات و پیشرفت‌ها را با خود دارد و تنها چیزی که مورد نیاز ضروری اوست و باید در اختیارش باشد وجود مرتبان و معلم کامل است تا بوسیله آن‌ها این گوه‌رهای بسیار وزین و گران‌قدر از عمق وجودش استخراج شده و از قوه به فعلیت برسند و به عبارت روشن‌تر، بذره‌ای سرزمین پهناور وجود انسان با تعلیم و تربیت و پرورش آنان به بار می‌نشیند همان طوری که برای پربار شدن درختان میوه، باغبان دلسوز و آگاه و پخته ضرورت دارد تا با شیوه و روش‌های دقیق و ظریف به تمام نیازهای ظاهری و باطنی درختان رسیدگی کند و آن‌ها را به جنب و جوش و به بار نشستن در مسیر مستقیم وادار سازد. انسان هم به وجود افراد کامل و شایسته و معصوم نیازمند است. چنانچه حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در علت بعثت پیامبران می‌فرماید: و اَتر

إِلَيْهِمْ أَنْبِيَائُهُ، لَيْسَتْ أَدْوَاهُهُمْ مِثَاقَ فِطْرَتِهِ ... وَيُثِيرُوا لَهُمْ دَفَائِنَ الْعُقُولِ. خدای متعال پی در پی پیامبران را بسوی انسان‌ها فرستاد تا اینکه تعهدات و اسرار عالم فطرت را از او بخواهند ... و دفینه‌های عقلها را از عمق جانشان استخراج کنند.

در این جا مطلب بسیار مهمی بر همگان کشف می‌شود و آن این است وجود پیشوایان معصوم علیهم‌السلام در کنار انسان‌ها، دلیل روشنی است که خدای متعال چقدر او را پیچیده و حسّاس آفریده و استعداد و قابلیت‌های بسیار ویژه‌ای را در وی بنا نهاده است که برای استخراج این همه اسرار الهی و دفینه‌های عقلانی، مرّیان و معلمان بسیار بزرگی را در اختیارش گذاشته است و این موضوع از دو جهت قابل تأمل و دقت است.

اولاً: هر اندازه از پیچیدگی وجود انسان آگاه می‌شویم به همان مقدار وجود مرّیان بسیار بزرگ و کامل را برایش ضروری می‌دانیم.

ثانیاً: هر مقدار به عظمت و بزرگی پیشوایان معصوم علیهم‌السلام ایمان پیدا می‌کنیم به پیچیدگی و اسرار وجود انسان پی می‌بریم چون همه این بزرگواران فقط بخاطر تربیت و پرورش وی مبعوث شده‌اند.

بنابراین لازم است در شناخت پیشوایان معصوم به ویژه مقام و عظمت چهارده اختر تابناک آسمان امامت و ولایت بیشتر تلاش کنیم و از تونل‌های بسیار تنگ و تاریک جهل و نادانی بیرون بیاییم و به رحمتان نجات بخش خدا چنگ بزنیم تا از وابستگی‌های مادی و دنیوی و نفسانی رهیده و به فضای انوار الهی وارد شویم آن وقت معنا و تعریف زندگی انسان هویدا می‌شود چون انسان از خود و خدا و امام زمان، و زندگی و باید و نبایدهای واقعی، و شاهره صراط مستقیم و از آرزوها و مهم‌ترین نیازهایش و ... چندان آگاهی ندارد و نمی‌داند لذت‌ها، ارزش‌ها، کمالات، زیبایی‌ها، آرامش‌ها، اعتماد و اطمینان‌ها، محبت و عدالت و انصاف و عفو و گذشت، نوع دوستی و ... را چطور و چگونه بدست آورد و لذا خود را به آب و آتش می‌زند اما به نتیجه‌ای نمی‌رسد

و همواره در باتلاق احساسات دنیوی غرق می‌شود و امیدی به نجات خویش نمی‌بیند.

زیارت جامعه کبیره که فرمایشات حضرت امام هادی علیه السلام، دهمین امام معصوم شیعیان می‌باشد با تمام قدرت چراغ سبز شاهراه زندگی را بر روی همگان روشن ساخته و با فرازهایش امید را در دل‌ها زنده می‌کند و جامعه انسانی و اسلامی، به‌ویژه شیعیان و محبّان اهل بیت علیهم السلام را با عظمت و جاه و مقام‌های بسیار والای، امامان و رهبران مذهب مقدس تشیع از نزدیک آشنا می‌کند. و در مورد حقانیت این مذهب و آیین و رهبرانش، یعنی حضرت امیرالمؤمنین و یازده امام معصوم علیهم السلام راه اعتماد و اطمینان کامل را بر همگان هموار می‌کند چون تنها مذهبی که رهبرانش از خدای متعال و اوصافش و از همه جهان هستی و از فرشتگان، عالم غیب، گذشتگان، آیندگان، و ... با دقت خبر می‌دهند و همه مخلوقات اعم از کوچک و بزرگ به دستور الهی، تحت فرمانشان هستند مذهب شیعه اثنتی عشری است.

نگاهی کوتاه به عصاره مطلب:

یک دوره کامل امام شناسی، تعریف از اهل بیت و ویژگی‌هایش، گشاینده‌گان دروازه خداشناسی، نگهدارندگان و حاملان کتاب الهی، سیاست مداران بندگان، گنجینه‌های علم الهی، راهنمایان مردم بخشنودی خدا، عشق و محبت خدا را به اتمام رساندن، در عالم شهادت از فرشتگان ممتازند، در شهادت به یگانگی خدا به شهادت خدا وصل شده‌اند، مقام اصطفاء و ارتضاء را پشت سر گذاشته‌اند، مرکز تمام علوم پیامبران هستند، و همگان را با رازهای امین بودن، و درس‌های توحید و معیار تشخیص حق از باطل و آگاهی از باطن و ملکوت عالم و از شیوه‌های تسلیم و رضا، ایجاد عشق و محبت شدید برای خدا در دل‌ها و ... آشنا می‌کنند رحمت متصل و غیرقابل قطع خدایند، اصول و روش تولی و تبری را بیان کردند، انوار عرش خدا و معیار کامل خدا بر بندگانستند و ... و از مطالب مهمی که در این شرح آمده، آموزش آئین

زندگی و تربیت و پرورش، ویژگی‌های شیعیان، تفاوت امام عادل از امام ظالم، انتظار فرج، عالم رجعت، درمان بیماری‌های روحی و روانی و جسمانی، مرکز خیر و رحمت و برکات الهی و ... شناخت مقربترین بندگان خدا و تنها شفاعت کنندگان درگاه الهی در دنیا و آخرت، راه ورود به عالم انوار الهی، و چشیدن طعم شیرین ایمان به خدا، ایجاد شخصیت نورانی در پرتو تولی و تبری، آموزش چگونه زیستن و زندگی کردن، تواضع و مهربانی و صفا از خود نشان دادن و ... را بر همگان به خوبی یاد داده‌اند به هر حال مقامات والای ائمه هدی علیهم‌السلام را فقط خدای متعال بر همگان تعریف نموده است چون هیچکس حتی پیامبران قدرت آن را ندارند.

با توفیقات الهی و توجهات حضرت ولی عصر عجل‌الله‌تعالیه تلاش کردیم زیارت را با ترجمه متن و لغات و بصورت پرسش و پاسخ، و دقت در پیام و رازهایش در اختیار علاقمندان گذاشته و آن‌ها را در پرتو انوار الهی قرار دهیم. این زیارت با این مطالب بسیار نورانی و مهم، جامعه اسلامی را با چند حقیقت از نزدیک آشنا می‌سازد:

۱- تعریف کامل حدیث (ثقلین) که پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمود من در میان شما مسلمانان دو حقیقت وزین و گرانبهائی گذاشتم چه اگر به این دو امانت جنگ بزنید هرگز گمراه نخواهید شد، آن‌ها، قرآن و اهلیت من هستند امام هادی علیه‌السلام با این کلمات نورانی حجاب‌ها را کنار زد و نورانیت امامان علیهم‌السلام را نشان داد، تا همه بفهمند امام معصوم و حجت الهی، قرآن ناطق است چون تمام رموزات آیات قرآنی را در وجود و کلامش نشان می‌دهد. و تمام عبارت‌های که در زیارت آورده همه مبتنی بر آیات قرآن و احادیث نبوی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم می‌باشد.

۲- جایگاه امامت و ولایت را از میان توطئه‌های شیاطین و فتنه‌گران اموی و عباسی و ته‌مانده‌های دوران جاهلیت، هم‌چون مشعل فروزان بر جهانیان نشان داد تا همگان بدانند مقام جانشینی پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم منصب الهی است و اشخاصی که به این مقام منصوب شده‌اند روح و جان پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم هستند

و تمام علوم و آیاتی که خداوند در اختیار انبیاء خصوصاً پیامبر اسلام ﷺ گذاشته و نیز هفتاد و دو مقام از اسم اعظم الهی و همه از ناحیه خداوند یک جا به آنان واگذار شده است و هر امامی را در دوران مسئولیتش با ستون نورانی به خود اتصال داده و همه جهان هستی را در کف دستشان گذاشته است و ...

۳- زیارت جامعه حقیقت غدیر را روشن می کند تا همگان بفهمند کسانی که ولایت و امامت آنان بر طبق صریح قرآن موجب اکمال دین و اتمام نعمت الهی گردیده، همگی انوار الهی و مؤید از ناحیه او هستند و در میان مخلوقات نظیر ندارند و لذا ویژگی های مهم ائمه هدی ﷺ را بیان می کند تا مردم بدنام سقیفه نیفتند.

۴- پنجره های امید را به روی همگان باز می کند تا نفسی تازه کنند و با شهود زیبایی های عالم غیب و معنا و انوار الهی روح و جانیشان را به امام زمانشان وصل کنند تا هر لحظه از فیض وجودش بهره مند شوند.

۵- نمایشگاه بسیار بزرگ و مجللی را از مقام امامت و ولایت همراه با سوغات و هدایای عالم معنا، ترتیب داده است و گام بگام حقایق عالم غیب و معنا را برای علاقمندان محسوس و ملموس می کند تا اینکه آنها را با آگاه ساختن از حقیقت امامان معصوم ﷺ به رشد و کمال سوق دهد.

۶- از حقایق و اسرار ظهور و فرج امام عصر ﷺ و تشکیل دولت حقّه چنان تعریف زیبا می کند که بیننده و شنونده را مجذوب حق می کند.

۷- از عالم رجعت که دوران حاکمیت کامل همه امامان معصوم ﷺ است مطالبی آورده است و بر همگان گوشزد می کند که وعده های فرمان غیرقابل تغییر الهی پابرجاست.

۸- انسان ها را به تست روان و شخصیت گرایش می دهد تا هرکس از ماهیت خود آگاه شود و در اندیشه خود سازی باشد.

۹- از ایمان و عرفان، توحید، بندگی، تسلیم، رضا، خودسازی، خودشناسی و ... تعریف کاملی ارائه می دهد و مدعیان دروغین را زمین گیر می کند.

۱۰- نقش ایمان به ولایت و امامت اهل بیت را در ساختن شخصیت فرد و جامعه و ... و ایجاد امنیت روحی و روانی و اجتماعی در جامعه بشری روشن می‌سازد

۱۱- از ناحیه مقدس حضرت ولی عصر علیه السلام به خواندن این زیارت بسیار تأکید شده است چون در هر خواندن به عظمت و جلال والای ائمه هدی علیهم السلام اتصال پیدا می‌شود روح و روان از انوار الهی تغذیه نموده آرامش و امید را در خود احساس می‌کند.

۱۲- دعاها و زیارت‌ها پیام‌ها و رازهای مهمی دارند و خواندن آن‌ها در هر شرایط از وظائف ماست چون با کلام معصوم به محضر حجت خدا وصل می‌شویم و در عالم انوار آن‌ها قرار می‌گیریم و در میان همه این عبارات و جملات کوتا، پیام‌های کلیدی و گره گشا نهفته است که باید شیعیان و محبان اهل بیت با مطالعه شرح و تفسیرهایشان، آن‌ها را دریافت کنند تا بتوانند به مذهب و اعتقاد خود اطمینان یافته و اعتماد نمایند و از گزند حوادث و فتنه‌های روزگارشان در امان باشند.

۱۳- برای همه شیعیان و محبان لازم است در هر جمعه با این زیارت به محضر امام زمان علیه السلام مشرف شویم تا موانع از سر راه اندیشه و حقایق ما برچیده شود و جایگاه والا و مقدس آن عصاره هستی و امید عالمیان در دل‌ها محفوظ بماند.

۱۴- زیارت یک دیدار و ملاقات عالمانه عاشقانه و عارفانه و عاقلانه است زیارت یعنی نیازهای روح و جان را تأمین نمودن، زیارت یعنی به عالم معنا وارد شدن، قلب و جان را به مرکز انوار الهی وصل کردن، زیارت یعنی تنها حقیقت مورد نیاز خود را یافتن و جان را به جانان وصل کردن.

خدا را حمد و سپاس می‌گوییم که در اثر توجهات امام زمان علیه السلام این بنده ناچیز خود را در پرتو رحمت موصوله و انوار خویش قرار داد و با هدایا و تحفه‌های امامت و ولایت روح و جانم را تغذیه نمود و با پشتیبانی و توجهات

حضرت ولی عصر علیه السلام دلگرمی را بر تکمیل این کار افزایش داد. و این افتخار بزرگ را نصیب خادم خود ساخت، امید است خداوند در پاداش خیر این مجموعه همه شیعیان و محبان اهل بیت، دوستان و علاقمندان و اساتید، و کسانی که ماراباحمایت های مادی و معنوی خداپسندانه خویش یازی نموده، به ویژه والدین ما را سهیم فرماید.

التماس دعا

سید حمید فتاحی

تابستان ۱۳۹۰ شمسی

رجب المرجب / ۱۴۳۲

www.ketab.ir